

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Isidoro Diacono. 95.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](#)

τῷ δὲ εἰπεῖν σκέψιν, τούτοις παρεχά-
γματος ἔκτου, πῶς τοις τοῦ Ιωάννου
μετὰ πολλὰς γνενέστε φίλα ἀπέτη-
λαι, πεντάμοντοι, εἰ αὐτὸς εἴη ὁ προ-
φήτης, κακένος ἐφι, τόκος εἶμι. προ-
φῆτης μὴ γαρ οὐ. ὁ προφῆτης δὲ τού-
τον εἴδομεν, πῶς τοι σωτῆρος δένδρο
φοιτηὶς, οἱ τὰ ταύματα δεώμενοι.
ἔλεγον, οὐτός οὐτίς ἀληθεύς ὁ προφῆ-
της: σινοσάτω εὖ μὲν πότα μοτῷ εὐα-
πτύται, καὶ τοι ἀληθῆ προγνάστη
παρασιλέα προσκινεῖται.

Ιωάννης Διάκονος. 50.

Ἐπειδὴ δὲ σοφώτατος καὶ δέξυτατος
τὸ πολυτρύλλιτον προβλήμα ἐμπι-
νεύματος τοι συλόμως καὶ στρέψας, ψ
μὴ διὰ κύκλων πινδού παρεκάλεσας.
Ἅπαντον δὲ ταύτων αἰτίαται τὸ μὲν
γέρας σοφεῖς πολλοῖς δεῖται λόγων. τὸ
δὲ σινοσάτον, ὅλιγον, ὡς ἀναγόμενον
συγκεράσας τὸν σαφίνεα τῇ σω-
τηρίᾳ, θεοῖς προσεύχεσθαι ποιεῖ-
σι οἱ τῷ κρείτονι μέρει τοῦ ἀνθρώ-
που, τῷ κρείτονι προσεύχεσθαι ποιεῖσι
ἀστέρες ἵνατον δοκεῖ τὸ εἰρημένον; σα-
φεροντος εἰρήσεται, ἀπεινον μὲν ποιο-
σιν, οἱ τῷ βελτίονι μέρει ταυθράστε-
τυποί τῇ λογικῇ Φυλῆ τὸ δέοντα εἰ-
κονίζοντες. οἱ γέρας αὐτρωπέμορφοι οὐ-
τὸν γράμματοι, πάμπαν ἡλιθοι. ἐπειδὴ
τοῖς συγκεταστικῶς εἰρημένοις πε-
ριπλέκονται. καὶ οὐδὲν τειστέρον σύ-
νοιδεῖς αὐτέργηται. πῶς γέρας εἴρηται. Εγ-
κείπει τὸν περύγιον σὺ σκεπάστος με-
νεῖ. Επίδε διφαλλοι καὶ εἰς ἑταῖρον
τοὺς ἄλλους τὰ τὸ γένος, τοῦ ἀνθρώ-
που μητε πέρυγας, μηδὲ ἐπίδε διφαλ-
λοὺς εὔχοτος. πῶς δὲ ὁ Παῦλος ἀπε-
φήνατο, μηδὲ εὐχυμήσεως ἀνθρώπου
τὸ δέοντα εἴναι ὄμοιον. πῶς δὲ ὁ Ησαΐας
άπει. Εἰ πάντα τὰ τὸν ὡς σταγῶν τὸ
κέρδον, καὶ οὐ στελονέλογοι οὐσιασαν. δὲ
Αἰσανος οὐχὶ ικενὸς εἰς καρδιαν, καὶ
πάντα τὰ τετράποδα οὐχὶ ικενὸς εἰς

prophetam non audierit. Cūm autē dixit,
illum, hūc profectō submouit. Sexto, Quo-
nam pacto ad Ioannem, post multas æta-
tes in lucem editū, miserunt, percunctan-
tes an propheta ille esset: ille autem dixit,
Non? Etenim propheta quidem erat, at nō
ille propheta. Septimo, Quonam pacto,
cūm Saluator in terram venisset, iij, qui mi-
racula videbant, his verbis vtebantur, Hic
est verē propheta ille. Animaduertat ergo
ille quod sint, quæ aduersus eū pugnant: ac
verum præcognitorem ac regem adore.

Isidorus Diaconus. 95.

Quoniam tu, vir sapientissimus & acu-
tissimo ingenio prædictus, per uulgatissimā
quaestionem breuiter tibi ac perspicue, ac
non per ambages quasdam & circuitū ex-
plicari petiisti, alterum autem alteri aduer-
satur (perspicuitas enim longam orationē
requirit: breuitas autē succinctam & exi-
guam) breuitate, quantum vires meæ fe-
runt, perspicuitati admixta hæc ad te scri-
bo. Præstantius quidem faciunt, qui præ-
stantioris hominis parti, id quod præstan-
tius est, comparant. Quod si obscurū esse
videtur quod dixi, dilucidius loquar. Re-
ctius faciunt, qui meliori hominis parti,
hoc est animæ ratione prædictæ diuinū nu-
men simile esse dicunt. Nam qui illud hu-
mana forma prædictum esse arbitrantur,
prorsus stolidi & amentes sunt: quādoqui-
dem iis, quæ per indulgentem demissionē
dicta sunt, implicantur, nec quicquam diui-
nus cogitare sustinent. Quoniam enim mo-
do dictum est, In umbra alarum tuarū pro-
teges me: &, Septē oculi Domini, lustran-
tes vniuersam terram: cūm homo nec alas,
nec septem oculos habeat: Quoniam item
pacto Paulus ne cogitationi quidē homini-
nis diuinū numē simile esse pronunciauit:
Quoniam rursum modo ab Efaiā dictum
est, Si omnes gentes ut gutta à litula, & ve-
lut saluia reputatae sunt, & Libanus minimè
sufficit ad exustionem, & omnia quadru-
pedia minimè sufficiunt ad sacrificiū,
cui assimilabitis Dominum? Quoniam de-

nique pacto Moses, cuius vocem improbè ac veteratorie exponere conantur, dixit, Atque hoc studiosè retinebitis in cordibus vestris, quod non vidistis omnem similitudinē in die qua locutus est ad vos. Cæterū ne illi quidem, nisi opinione fallor, vere hoc altruunt. Imperij enim ac regni imago est, non essentia. Si autem probis operibus studerit, virtutis quoque imago ac simulacrum erit. Nam etsi immortalem esse statuimus animam intelligentiæ participem, at non tamen eiusdem cum diuinissima illa & sempiterna natura essentia: verùm tantum ab ea remorat ac dissipat, quantū verisimile est rem creatam à creatore. Si enim anima ad Dei imaginem condita est, proculdubio mulieris quoque anima. Quorsum itaque dixit Paulus, Vir non debet velato esse capite: est enim imago & gloria Dei: mulier autem gloria viri est? Nam cū mulieris anima immortalis atque interitus expers sit, quemadmodum & viri anima, quid tandem afferatur, quamobrem Paulus cum distinctione quadam istud dixerit? Quòd si aduersus hæc, Mosen aduersus Paulum armates, illud protulerint, Faciamus hominem ad imaginem & similitudinē nostram, maximè quidē illud dicere licet, singulare esse dictum istud, ac non de vtroque enunciatum esse. Verùm hoc tamen minimè esse dicemus. At si, id quoū deinceps sequitur, produixerint, Et imperent, iam nobis hæc verba suffragabūtur. Hinc enim perspicue demonstratur, diuinæ imaginis decus in imperio tanquā certa nota insigniri. Quòd si querant quid causæ fuerit Paulo, cur virum diuinam imaginem, mulierem autem viri imaginem esse pronunciarit, illud respondebimus, quòd primum quidem pari honoris gradu mulier erat, atque diuino beneficio idē imperij ius obtinebat. Postquam autem lapla est, imminutum ac mutilatum est ipsius imperium, ac sub viri potestatem redacta est. Honoris æqualitatē non tulisti: inferiorem gradum accipe. Ad virum erit conuersio tua, & ipse dominabitur tui. Itaque liber quidem ille, qui à

ολοκάστωσι, πήν οὐδεὶς τούτῳ κέλευ, πός δὲ Μαρθας ἡ τίν λέξιν κακάργας ἐμπλεύειν πειρᾶται, ἔφησε. Καὶ Φυλάξεσθε σφόδρα ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. ὅπις τούτη ἔδει πᾶν οὐδούμα σὺ τῇ ἡμέρᾳ, οὐδὲ λάλησθε περὶ οὐδαμοῦ. πάλιν ἡδ' σκένεις τὸ ἀκρίβεσ, ἀσγειροῦμεν, δημητρίξεστ. ἀρχῆς γάρ τοι βασιλεῖας έστιν εἴκὼν ὁ ἄγιος πατρός, οὐκ οὐδίστις. εἰ δὲ εὖ πράξοι, καὶ ἀρετῆς εἰ γάρ τοι ἀγάρατος οὐτούτοις ζόμεδα εἴναι τίνι τοεργάτη ψυχήν, ἀλλ' ἡ τῆς θεοπάτης σκένης καὶ ἀνάρχης φύσεως οὐδούσιος, ἀλλὰ ποσοῖς τοι ἀπέχεσται, ὃς οὐκέτος κτίστηται κατατίταντος. εἰ γάρ τοι ψυχὴ κατ' εἶχον, δικλοπότι καὶ η τῆς γυναικός. πίθη διποτε εἶπεν ὁ Παῦλος. Αὐτὸς μὲν γάρ οὐκ οὐφέλει καταπλανηθεσθαι τοις κεραλίοις, εἴκὼν, καὶ δέξα θεοῦ ὑπάρχειν. οὐδὲ γυνὴ δέξασταιρός έστι. οὐ γάρ ψυχής τῆς γυναικός ἀγάρατου, καὶ ἀφέρατου ἐστιν, ὥστερ καὶ τῆς τοις αδρός, οὐ διποτε μετὰ διορισμοῦ πιόταστος ἔφερεν ὁ Παῦλος. εἰ δὲ τοῦτο ταῦτα αἰσθαντονεύκοτες ἀριστοίζοιτες τὸ Μαστίγιον Παύλῳ. τὸ τοιούτοιμον αἴγρωπον τούτῳ εἰκόνα ἱμετέρα, καὶ τοῦθος οὐδείς αὐτοπέρων εἴρηται, πλὴν δὲ λέξορδιν. εἰ δὲ τὸ έξην περιεγάριετο καὶ ἀρχέποτε, τούτος οὐδὲ τοις εἴρημάσι. δεῖκνυται γάρ λαμπτεῖσ τὸ κατ' εἰκόνα, σὺ τῷ ἀρχικῷ χαρακτηρὶ ζεύδομον. εἰ δὲ εἴποιεν, πως οὐδὲ Παῦλος, τὸ μὲν, εὔκονα θέασι. οὐδὲ τὸ αὐθόρος ἀπεφίνατο. φίσοιδι, οὐπέρ τοι ἀρχῆς οὐδέποτες πήν οὐ γυνή, καὶ οὐ αὐτῆς οὐδὲ οὐτοῦ ἀρχῆς ἐπειδὴ δὲ ἐπαγγεῖλον, οὐλαττάθη, καὶ πειρατεῖσθαι αὐτῆς η ἀρχῆς, καὶ τούτῳ τὸν αὐθόρον γεγνηται. Οὐκ οὐέγκεις, φησι, τίνι ισοποιαῖς, δέχεται τὸν ἐλάττων. τούτος τοις ἀγράσιοις οὐ καὶ οὐδὲ τοις ισερεύοντος. οὐτοὶ οὐ μὲν κορυφοποιατὸν τοῦ τῆς ἀμαρτίας της γυναικός δικλοπότι

μηλοῖς αρχῇσι. τὸ δὲ στορθελικὸν λό-
γον, τὴν μετὰ τὸ θλῖψιμα στορθ-
γίων ὅπερε τῷ κεχειρωτέοντα πάν-
του τῷ θλίψιμον αρχητον τῷ ἀνθρω-
πον, τὸ κατ' εἰκόνα συζητεῖται. ἄκου-
στο τὸ μελωδὸν τὰς θείας δελτύες, καὶ
τὰς βασιλικὰς συλλαβὰς ἐρυθρεύον-
τος καὶ Φρέγοντος, δόξῃ καὶ πρᾶγμα ἑτα-
φάνετος εἰτον, καὶ κατέπιπος αὐτοῖς
τοῖς πάντα τὰ ἔργα τῶν Χειρῶν σου,
ἄπειρον γέροντος πάντων, τὸ παῖδες
ἀνθρωπος τοῖς τοῖς γῆς βασιλεῦει. ἔχει
αὐτὸν οὐδὲ τὸ αρχητον σῶζον τὴν βασι-
λικῶν εἰκόνα. τὸ καθ' ὄμοιωσιν, εἰ μὴ
δοκοῖ ποὺν σὺν τῷ θεατῇ λέγεσθαι.
Ἄστοι, εἴ τε σκοτιώδεις καὶ ὑπνωτα-
κηὶ τὸ, μακάριος ὁ σωτὴρ τοῖς πάν-
τις καὶ τείτηται. οὐτούς ἐρμηνεύετον, ὅπ-
τινα αρχῆις αὐτῷ συνέχειστον ὁ θεός,
ηὐθύδεξιται τὸν αρετήν, καὶ σύνη-
τιν ὄμοιότητα ἐδέξα, φοῖς, τὴν πι-
μηνί, δεῖξον τὸν αρετήν. ἢτα τὸ αὐτὸν
τὴν δημιουργίαν, τὸ δὲ τὴν τερατεύοντα τὰ
δημιουργήτος ανακέντα. καὶ τὰ τα-
τέτο θηλοί, τὸ δέ αρχῆς αὐτὸν εἰρῆνα.
Ποιόποιοι διάνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμε-
τέρου καὶ καθ' ὄμοιωσιν. Ὅτερον δέ, καὶ
ἐποιοῖσεν οὐρανὸς τὸν ἀνθρώπον, κατ' εἰ-
κόνα θεοῦ ἐποιοῖσεν αὐτὸν, καὶ τῷ γε-
νέτος, τὸ καθ' ὄμοιωσιν. ή ὡς τὸ αὐ-
τὸν ἐμφανύσοντας λέξεως, ὡς ἐφ' οὐ-
πτῶν, ἀναρτηθεοντας τὸν αρετήν, η
η τὸ τοιωτόν τὸ εἰρηνέον, Ποιόποιοι
διάνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέρου,
η τὸ τερατεύοντα γένεται καθ' ὄμοιω-
σιν. διὸ τοσοῦτον τὸν δημιουργὸν αὐ-
τοντείται· μετὰ δὲ τὸν δημιουργὸν,
θάτερον. οὐ μονογένειον θεόν θετιν-
μίσας, φοῖς, γνεθεῖμοιοι τὸ πάντος
ὑπότιμον τὸν τοῖς γεροντοῖς, ὡς τὸν αὐτὸν
δημιουργὸν. τὸ κατ' εἰκόνα στολίσοντα,
τὸν δὲ τερατεύοντας, τὸ καθ' ὄμοιω-
σιν. εἴ δέ φαγεις, πῶς οὐδὲν τὸν αρ-
χῆις πάντων τῷ τοῖς γῆς εἰληφεις
ἀνθρωπος· τὰ θηρεύα διδόνεις παρεῖστε-
ιν τὸν στολισμόν, εἴ τε ἀληθῆς εἴη,
εἴτε μη, η πτερες ἔφασαι, ὅπερι τοῖς

mundi effectione nomen dicit, mulieris ante peccatum imperium declarat. Apo-
stolicum autem oraculum subiectionem
eam, quae peccatum consecuta est. Quod
autem hinc diuinę imaginis decus retine-
atur, quod homo terrenorum omnium prin-
ceps creatus sit, audi Psalmographū, diui-
na verba & syllabas ad hunc modū inter-
pretantem: Gloria & honore coronasti eū,
& cōstituisti super omnia opera manuum
tuarum. Vt enim Deus omnium rerum, ita
etiam homo eorū, quae in terra sunt, prin-
cipatum tenet. Quocirca regiam imaginē
gerit, si principatum suum conseruet. Ac
verò hæc verba, ad similitudinem (nisi quidā
cum præcedentibus synonyma esse existi-
ment, velut hæc, Ego dormiū & sopora-
tus sum, & item hæc, Beatus qui intelligit
super egenum & pauperem) ad hunc mo-
dum exponenda sunt: nempe quod Deus
imperium ipsi ob eam causam mandauit,
vt virtutem ostendat. Honorem, inquit,
accepisti: virtutem ostende: vt alterū crea-
tioni, alterum eius, quod creatum est, vo-
luntati atque arbitrio ascribatur. Atq; istud
fortasse hinc declaratur, quod initio qui-
dem dictum sit, Faciamus hominem ad
imaginem nostram, vt ex voluntate animi
que instituto ad similitudinem fiat. Ac
proinde ante procreationē quidē vtrum-
que dixit: post ipsam autem, alterum dun-
ratax. Sanè vnigenitus Deus, cum ad nos
venir, his verbis vsus est, Estote similes Pa-
tris vestri qui in cælis est: perinde scilicet
atque procreatio imaginem, voluntas au-
tem animique institutum similitudinem
feruerit. Quod si dixerint, Qui fit igitur, vt
cum homo rerum omnium, quae terræ cō-
plexu continentur, imperium acceperit,
feras pertimescat? hac defensione omissa,
sive illa vera, sive falsa sit, quam quidam
attulerunt, afferentes in diuinis libris fera-
rum imperium minimè positum, verum à
nonnullis posteā adiectum fuisse, recta via
respondebo, atque illud dicam, quod pri-
mū quidem, cum diuina imago in eo
eluceret, omnia ei subiecta erat (vnde etiā
ipſis nomina imposuit:) at postquam à

divino mandato recessit, optimo iure imperium ipsi mutilatum atque immunitum est, atque non omni quidem imperij iure deturbatus est (nam alioqui frigida prorsus gratia inuenta fuisset) sed tamen aliqua ex parte truncatus est ipsi principatus. Néque enim æquum erat, ut is, qui victus fuerat, corona donaretur, verum ut belluarū terrore coerceretur, atque ad meliorē mentē reuocaretur. Quod autem hoc verum sit, hinc constat, quod cum Noë, iustiam collendo & amplectendo, hanc imaginem repurgasset, fera omnes ad eum se contulcunt, veterem seruitutem confitentes, atque cum, qui primū peccauerat, atque impietij parte mulctatus fuerat, propemodum accusantes. Quinetiam Daniëlem leones, & tres pueros ignis veritus est: nec viperæ Paulum vlo modo lexit. Quamobrem ex eo quod isti auitum imperiū reuocarunt, perspicuum est eum integrum quidē accepisse, verum partem aliquā amississe. Atque hæc à nobis dicta sint. Quod si quis melius aliquid habet quod proferat, dicatur sanè atque audiatur.

Θείας δέ ποιει, οὐδὲ τοῖς τέλεσιν οὐδὲ
ἐνέκειτο. ἀλλὰ οὐπερον τοῦτο πάντας τοπο-
στέπη, εἶδεν αὐθέας, τὸν πόλον μάτια ποιή-
σσιμον. ὅπις εἶδεν ἀρχῆς μὴν αὐτῷ διελαμπεῖν οὐ εἰκάστο, πάντα οὐ πένειτο. Μὴ δέ
οὐρανατα αὐτοῖς ἐπειποκει. ἐπειδή δέ
παρικύσσει, ἡ πρωτηρεάδην αὐτῷ εἰκό-
πος οὐ ἀρχή· καὶ πάσος μὲν οὐδὲ εἰξε-
βλήθη. οὐα μηδέλος οὐ γένεις εὑρεῖν,
ἡ πρωτηρεάδην δέ. δέ γέροντες οὐ τὸν τόπον της θείας της πάντα
οὐ πένειται καὶ σεφανω τηνα, ἀλλὰ τῷ φύσεω τοῦ θυελλῶν σωφρονιστηνα. ὅπις δέ
τοτε εἴτιν αἰλούς, ὅπερ οὐ Νέα τίνει
κάρα ταῦτα ἀνεκτήγρα, τὸ διγυρού-
μενον αἱρένεια. οὐλεθερεῖς αὐτὸν πάντα
της θείας, τηνι ἀρχαῖα διαλειπούμενον
λογοῦτα, καὶ μονογένη τὸν εἶδεν ἀρχῆς
ἀμαρτότα, καὶ μέρος τοῦ ἀρχῆς διπο-
λέστατα καταμεμφόριμα. καὶ τὸ Δα-
νιὴλ δέ οἱ λέοντες οὐδεποτε. καὶ τὸ
πῦρ πόὺς τῷδε τὸ τέλος, καὶ οὐχι τὸ
Παῦλον γέλασαν διότι οὐδὲ αὐτοῖς
σαρτοῦ τὸν περιγρινεῖν ἀρχήν. διλόγοντο
κακεῖνος εἰληφάς μὲν οὐδελαρηρός, σὺν
μέρεσδ' αἰπολέσας, καὶ ταῦτα μὴ παρ-
ιμένος. εἰ δέ πις ἔχοι βέλτιον λέγειν, καὶ
λεγετο, καὶ ἀκούειν.

Paulo. 96.

Cum omnes artes vnu atque exercitatione confrumentur atque incrementa capiant, cessatione autē ac desidia intereunt: tum præcipue dicendi facultas. Nam cùm colitur & irrigatur, maximè crescit: cùm autem negligitur, facile abscedit & auolat. Quorsum autem his verbis vtar, fortasse minimè ignoras, qui diuinam sapientiam ac virtutis cultum assiduis incrementis augere atque amplificare debes.

Zosimo. 97.

Quamuis & ætate senex sis, & propter sacram ordinationem appelleris: rumor est tamē te moribus iuuenem agere, atque quemuis iuuenem ac florentem. Improbis

Paulaf. 95.

Πᾶσαι μὲν αἱ πέχυμα, ταῖς μὲν με-
λέταις συγχροτῶται, καὶ μείζυν-
νοι ταῦ. ταῖς δὲ ἀρχίαις ἀπόλιτα. μάλιστα δὲ οὐ τοῦ λόγου διώδεις. γε-
ρεπενομήν μὲν γέροντος ἀρδενομήν.
μεγίστην ταῦτα ἀμελερέων δέ, πατέρων
ἀποφοιτῶν ἀφίπταται. οὐτέ δέ καὶ
ειπαῦτα λέγω, ἵστωσεν ἀγνοεῖσον
θείας σοφίας καὶ τοῦ τῆς ἀρετῆς ἐρ-
γασίας δέκαρος οὐ ταῖς περιστάσιαις
αὐξεῖν, καὶ μείζυν καθίσαι.

Zosimaf. 95.

Πρεσβύτερον οὐτε σε Αφρίτην ήλι-
κίαν, καὶ παλέμιδον, Αφρίτην χειροτο-
νίαν φασὶ πεπειζεῖσαι τοῖς τερόποις, καὶ
πάντα ἀκμάζοντα ἀποχρύπτειν ποράτοις.